Opetus- ja kulttuuriministeriö 2.10.2018

Eduskunta
Hallintovaliokunta

Asiantuntijalausunto; valiokunnan kokous 3.10.2018

HE 125/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus muodostavat noin puolet julkisista koulutukseen käytettävistä resursseista ja niiden rahoitus toteutetaan lähes kokonaisuudessaan osana kuntien peruspalveluiden rahoitusjärjestelmää.

Valtionosuusprosentti

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia siten, että kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosenttia korotettaisiin 0,03 prosenttiyksiköllä. Lisäys vastaa 100 % lisätehtävistä aiheutuvia kustannuksia.

Veroperustemuutos

Veroperustemuutoksista johtuvaa kunnallisverojen 224 miljoonan euron nettomääräistä vähennystä vastaavasti ehdotetaan lisättäväksi kunnan peruspalvelujen valtionosuutta keskimäärin 40,85 eurolla asukasta kohden.

Kilpailukykysopimus

Valtionosuuden mitoituksessa on otettu huomioon kilpailukykysopimukseen 497 miljoonan euron leikkaus peruspalveluiden valtionosuuksiin, mikä toteutetaan vähentämällä valtionosuudesta 90,69 euroa asukasta kohden.

Kilpailukykysopimuksen toteuttamisesta aiheutuvan valtionosuuden kaksinkertaisen leikkauksen huomioon ottaminen toteutetaan yhdellä kertaa vuonna 2020. Peruspalvelujen valtionosuuden lisäys vuonna 2020 olisi 43,22 euroa asukasta kohti.

Kustannustason muutos

Valtionosuudesta vähennettävä indeksikorotusta vastaavaa määrä vuonna 2019 on 16,68 euroa asukasta kohden.

Muut opetus- ja kulttuuritoimea koskevat yksityiskohdat

Opiskelijavalintajärjestelmän rahoittamiseksi tehtävästä valtionosuuden vähennyksestä säädetään siten, että vuonna 2019 peruspalvelujen valtionosuuden vähennys olisi 0,28 euroa asukasta kohden.

Opetushallituksen oppilas-, opiskelija- ja tutkintotietojen sähköisen käsittelynjärjestelmän rahoittamiseksi tehtävän vähennyksen määrä peruspalveluiden valtionosuudesta vuonna 2019 on 0,05 euroa asukasta kohti.

Kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmän toteuttamiseen liittyvän vähennys peruspalvelujen valtionosuuksiin vuonna 2019 on 5,47 euroa asukasta kohti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että muutosesitykset liittyvät pääsääntöisesti hallitusohjelman ja myöhempien hallituskauden alkupuolella tehtyjen päätösten toimeenpanoon eikä muutosesityksillä ole olennaisia vaikutuksia opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan peruspalveluiden järjestämisen edellytyksiin.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että kustannustenjaon muutoksen laskennassa huomioitavat perusopetuksen kustannukset pysyivät lähes samoina ja kasvoivat vuodesta 2015 vuoteen 2016 ainoastaan 0,6 %.

Opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole lakiesitykseen huomautettavaa.